22112-02 Raad Algemene Zaken (Cohesie) d.d. 23 november 2026

Nr. VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld d.d. … 2026

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken heeft een aantal fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister van Economische Zaken en Klimaat d.d. 9 november 2026 inzake de geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken - Cohesie 23 november 2026 (Zaaknummer 2026Z24503).

Bij brief van ... heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Meetelen

De adjunct-griffier van de commissie,
Moonen

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

II Reactie van de minister van Economische Zaken en Klimaat

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda die besproken gaat worden op 23 november 2026 en het verslag van de informele Raad Algemene Zaken (Cohesie) die op 14 en 15 september jl. plaatsvond. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de D66-fractie zijn verheugd met het kabinetsstandpunt dat de voorgestelde vereenvoudiging met de Nationale en Regionale Partnerschapsplannen (NRPP) ook daadwerkelijk moet leiden tot vereenvoudiging voor eindgebruikers. Deelt de minister dat het daarvoor van belang is dat horizontale voorwaarden worden voorgeschreven in horizontale wetgeving als de Prestatieverordening en de NRPP? Deelt de minister dat het *Do No Significant Harm*-principe belangrijk is om mensen hun leefomgeving veilig te houden en er geen sectorale uitzonderingen op moeten komen? Deelt de minister dat het voor de vereenvoudiging van belang is dat ook het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) onderdeel blijft van de NRPP-verordening?

De leden van de D66-fractie hechten waarde aan de kracht van projecten die door en voor de samenleving worden opgezet. Deelt de minister dat de nieuwe architectuur ruimte dient te blijven geven aan projecten van onderop, zoals met *LEADER*?

De leden van de D66-fractie zijn het kabinet erkentelijk voor het onderzoek dat het kabinet heeft uitgevoerd naar een verandering van de Landen en Gebieden Overzee (LGO)-status voor de Caribische eilanden, naar aanleiding van de motie van de leden White en Paternotte (Kamerstuk 36560-IV, nr. 11). De staatssecretaris voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft aangegeven naar aanleiding daarvan gesprekken te voeren met de Caribische eilanden (Kamerstuk 36800-IV, nr. 68). Deze leden zijn benieuwd naar de uitkomst van de gesprekken en vragen of zij de kabinetsreactie op het rapport over de Europese Unie (EU)-statuskeuze nog dit kwartaal kunnen verwachten. Neemt de minister de uitkomst van de gesprekken mee in de bespreking van de strategie voor de ultraperifere gebieden? Zal het kabinet zich in deze bespreking ook blijven inzetten voor het verbeteren van de toegang voor LGO's tot EU-financiering?

De leden van de D66-fractie zijn verheugd dat het kabinet de waarde van het partnerschapsprincipe onderschrijft en voornemens is medeoverheden en relevante partners te betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het cohesiebeleid. Hoe betrekt de minister de EU-regio's als relevante partner bij *Interreg*?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de formele Raad Algemene Zaken – Cohesie van 23 november 2026 en hebben daarover enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Europese Rekenkamer waarschuwt voor de mogelijkheid dat de NRPP's niet leiden tot een administratieve lastenvermindering, maar tot een verplaatsing naar de lidstaten, regio's en eindgebruikers. Deze leden vinden het cruciaal dat de vereenvoudiging aantoonbaar is. Bestaat er een nulmeting van de administratieve lasten voor eindgebruikers van het huidige cohesiebeleid, die bijvoorbeeld aangeeft hoeveel tijd of geld een gebruiker gemiddeld kwijt is per aanvraag? Zo nee, kan de minister toezeggen dat Nederland zich zal inzetten voor het uitvoeren van een dergelijke meting, vóór de start van het nieuwe cohesiebeleid? Zal de minister zich binnen de Raad inzetten voor een vergelijkbare meting op EU-niveau?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken (Cohesie) van 23 november 2026. Deze leden hebben hier nog enkele vragen bij.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de Europese Commissie voorstelt om veertien bestaande fondsen onder te brengen in één overkoepelend kader van NRPP's. Daarmee moet het aantal afzonderlijke programma's afnemen van bijna 540 naar 27 nationale plannen. Deze leden benadrukken het belang van het minderen van het aanbod en de vereenvoudiging van deze fondsen. Zij vragen het kabinet in hoeverre de nieuwe structuur in de praktijk óók leidt tot minder administratieve lasten bij het aanvragen van middelen uit fondsen en bij de bijbehorende rapportage en evaluatie. Welke concrete vereenvoudigingen wil het kabinet tijdens de onderhandelingen bereiken?

De leden van de CDA-fractie vinden dat fraude en misbruik van Europese middelen moeten worden voorkomen. De controle- en verantwoordingsregels moeten echter wel in verhouding staan tot de risico's en de omvang van projecten. Hoe denkt het kabinet te kunnen voorkomen dat de voorwaarden van verantwoordingsregels tot excessieve administratieve lasten voor aanvragers zullen leiden? Is het kabinet bereid hier in de onderhandelingen kritisch naar te kijken en waar mogelijk onnodige administratieve lasten te verminderen?

De leden van de CDA-fractie constateren dat ook welvarende lidstaten belang hebben bij toegang tot Europese cohesiemiddelen. Hoe weegt het kabinet deze belangen? Welke concrete mogelijkheden ziet het kabinet onder het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK) voor een Europese bijdrage aan Nederlandse infrastructuurprojecten, zoals grensoverschrijdende verbindingen en energie-infrastructuur? Hoe beoordeelt het kabinet de voorgestelde minimale nationale cofinanciering van 60% voor meer ontwikkelde regio's?

II. Reactie van de minister van Economische Zaken en Klimaat